EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.5.30.
COM(2016) 363 final

2013/0027 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

2013/0027 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. HÁTTÉR

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja (COM(2013) 48 – 2013/0027/COD):	2013. február 7.
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja:	2013. május 22.
Az Európai Parlament álláspontjának időpontja (első olvasat):	2014. március 13.
A Tanács álláspontja elfogadásának időpontja:	2016. május 17.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

Először is a javaslat előírja az összes tagállam számára, hogy az alábbiak révén nemzeti szinten biztosítsák a képességek minimális szintjét:

- a hálózat- és információbiztonság területén illetékes hatóságok létrehozása;
- számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok (CSIRT-ek) felállítása;
- nemzeti hálózat- és információbiztonsági stratégiák és együttműködési tervek elfogadása.

Másodszor az illetékes nemzeti hatóságoknak hálózatot kell alkotniuk, amelyben együttműködnek a biztonságos és hatékony koordináció – többek az összehangolt információcsere, valamint az uniós szinten történő felderítés és reagálás – biztosítása érdekében. A tagállamoknak e hálózaton keresztül – az európai hálózat- és információbiztonsági együttműködési terv alapján – kell lebonyolítaniuk a hálózat- és információbiztonsági fenyegetések és események elleni küzdelemhez szükséges információcserét és együttműködést. Valamennyi érintett hatóság megfelelő és időben történő bevonása érdekében a javaslat előírja, hogy a bűncselekménynek minősülő eseményekről értesíteni kell a bűnüldöző hatóságokat, az egész EU-ra kiterjedő koordinációs mechanizmusba pedig be kell vonni az Europolt.

Harmadszor az elektronikus hírközlési keretirányelv mintáját követve a javaslat célul tűzi ki annak biztosítását, hogy kialakuljon egy kockázatkezelési kultúra, és gyakorlattá váljon a magán- és a közszféra közötti információmegosztás. A konkrét kritikus ágazatokban működő vállalatoknak és a közigazgatásoknak ezentúl fel kell mérniük az őket fenyegető kockázatokat, majd megfelelő és arányos intézkedéseket kell alkalmazniuk a hálózat- és

információbiztonság garantálása érdekében. Kötelesek lesznek jelentést tenni az illetékes hatóságoknak a hálózataikat és információs rendszereiket komolyan veszélyeztető, valamint a kritikus szolgáltatások folyamatosságát és az áruellátást jelentősen befolyásolni képes biztonsági eseményekről.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

A Tanács álláspontja összességében megerősíti a bizottsági javaslat legfontosabb célkitűzését, nevezetesen a magas szintű hálózat- és információbiztonság megteremtését. A cél elérésének módja tekintetében azonban a Tanács több változtatást javasol.

Nemzeti kiberbiztonsági képességek

A Tanács álláspontja értelmében a tagállamoknak nemzeti hálózat- és információbiztonsági stratégiát kell elfogadniuk, amely meghatározza a stratégiai célokat és a kiberbiztonságot szolgáló megfelelő szakpolitikai és szabályozási intézkedéseket. A tagállamok emellett kötelesek kijelölni az irányelv végrehajtásáért és érvényesítéséért felelős nemzeti illetékes hatóságot, valamint a biztonsági események és kockázatok kezeléséért felelős, számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportokat (CSIRT-ek).

Noha a Tanács álláspontja az eredeti javaslattal szemben nem követeli meg a tagállamoktól, hogy nemzeti hálózat- és információbiztonsági együttműködési tervet fogadjanak el, mivel a hálózat- és információbiztonsági stratégiára vonatkozó rendelkezésben megmaradtak az együttműködési terv egyes aspektusai, az álláspont támogatható.

A tagállamok közötti együttműködés

A Tanács álláspontja értelmében az irányelv együttműködési csoportot hoz létre a tagállamok képviselői, a Bizottság, valamint az Európai Uniós Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) közreműködésével, melynek feladata a tagállamok között folytatott stratégiai együttműködés és információcsere támogatása és elősegítése. Az irányelv továbbá a kiberbiztonsági eseményekkel kapcsolatos gyors és hatékony operatív együttműködés, valamint a kockázatokra vonatkozó információmegosztás előmozdítása céljából létrehozza a számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok hálózatát (CSIRT-hálózat).

Noha a Tanács álláspontja lényegesen eltér az eredeti javaslat szerinti megközelítéstől, mivel az megfelel a tagállamok közötti együttműködés javítása általános céljának, a Bizottság kész támogatni azt.

Az alapvető szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplőkre vonatkozó biztonsági és eseménybejelentési kötelezettségek

A Tanács álláspontja értelmében (az eredeti javaslatban szereplő „kritikus infrastruktúrák üzemeltetőinek” megfelelő) „alapvető szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplők” kötelesek megfelelő biztonsági intézkedéseket hozni és a súlyos eseményeket az illetékes nemzeti hatóságnak bejelenteni. A Tanács azonban nem támogatta az illetékes nemzeti hatóságok azon kötelezettségének előírását, hogy a bűncselekménynek minősülő eseményeket bejelentsék a bűnüldöző hatóságoknak.

A tanácsi álláspont szerinti hatály az eredeti javaslatnak megfelelően kiterjed az energia-, közlekedési, banki és pénzügyi piaci infrastruktúrák üzemeltetőire és az egészségügyi ágazat üzemeltetőire, azonban kiegészül az ivóvíz-infrastruktúrák és a digitális infrastruktúrák üzemeltetőivel.

A tagállamoknak bizonyos kritériumok alapján (például az alapján, hogy a szolgáltatás alapvetően fontos-e a létfontosságú társadalmi vagy gazdasági tevékenységek fenntartásához)

azonosítaniuk kell az érintett gazdasági szereplőket. Jóllehet az említett azonosítási folyamat nem képezte az eredeti javaslat részét, a Bizottság kész támogatni azt, mivel a tagállamok kötelesek benyújtani a Bizottságnak az annak megítéléséhez szükséges információkat, hogy a tagállamok egységes megközelítést alkalmaznak-e az alapvető szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplők azonosítása során.

A Tanács álláspontjában a közigazgatási szervek nem szerepelnek kifejezetten. Ugyanakkor abban az esetben, ha megfelelnek a 5. cikkben előírt feltételeknek, a tagállamoknak alapvető szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplőként kell azonosítaniuk őket, tekintettel arra, hogy az alapvető szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplők közjogi vagy magánjogi szervezetek egyaránt lehetnek.

A digitális szolgáltatókra vonatkozó biztonsági és eseménybejelentési kötelezettségek

A Tanács álláspontja értelmében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a digitális szolgáltatók megfelelő biztonsági intézkedéseket hozzanak, és a biztonsági eseményeket bejelentsék az illetékes hatóságnak. A tanácsi álláspont hatálya kiterjed (az eredeti javaslatban szereplő „e-kereskedelmi platformoknak” megfelelő) online piacterekre, a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatásokra és a keresőprogramokra. Az eredeti javaslathoz képest a tanácsi álláspont nem vonatkozik a következőkre:

- internetes fizetési átjárók – ezek már a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelv hatálya alá tartoznak;
- alkalmazásboltok – ezeket az online piacterek egyik típusának kell tekinteni;
- közösségi hálózatok – a Tanács és az Európai Parlament politikai megállapodása szerint.

A Tanács álláspontja értelmében a Bizottság végrehajtási hatásköröket kap az együttműködési csoport működéséhez szükséges eljárásrend meghatározása és a digitális szolgáltatókat érintő egyes elemek pontosabb meghatározása céljából, ideértve a digitális szolgáltatókat érintő eseménybejelentési követelményekre vonatkozó formátumokat és eljárásokat.

A Bizottság támogatja ezeket a módosításokat.

A 2014. október 14-én, 2014. november 11-én, 2015. április 30-án, 2015. június 29-én, 2015. november 17-én és 2015. december 7-én tartott informális háromoldalú megbeszéléseken a Parlament és a Tanács ideiglenes politikai megállapodásra jutott a szöveget illetően.

A Tanács 2015. december 18-án megerősítette ezt a politikai megállapodást. A Tanács 2016. május 17-én elfogadta első olvasatban kialakított álláspontját.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság támogatja az intézményközi tárgyalások eredményeit, és ennek következtében elfogadhatónak tartja a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját.